

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašiniuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmanas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų kalbų ir vertimo politikoje [Nuoroda].

Sprendimas byloje 1087/2009/(JMA)MHZ - Komisijos neveiklumas valstybei narei nepripažinus ES piliečiui suteiktos dvigubos pavardės

Sprendimas

Byla 1087/2009/(JMA)MHZ - **Atidaryta** 04/06/2009 - **Sprendimas** 11/11/2009

Skundo pareiškėjo sūnus yra Italijos pilietis, gimęs Nyderlanduose. Jo gimimo liudijime, kurį išdavė Nyderlandų institucijos, jis įrašytas dviguba pavarde. Italijos institucijos išdavė jam pasą, tačiau nepripažino dvigubos pavardės. Skundo pareiškėjas manė, kad Italijos valdžios institucijos, atsisakiusios pripažinti jo sūnaus pavardę, pažeidė ES teisę. 2007 m. gegužės mėn. jis pateikė Komisijai skundą pagal 226 straipsnį. Komisija skundo neužregistravo. 2009 m. vasario mėn. jis dar kartą pateikė skundą. Komisija ir vėl jo neužregistravo. Tuomet jis kreipėsi į ombudsmeną, teigdamas, kad Komisija neužregistravo jo skundo ir nepradėjo tyrimo, ir tvirtino, kad ji turi tai padaryti.

Ombudsmanas atliko tyrimą ir savo sprendime pažymėjo, kad atsakydama į skundo pareiškėjo laišką, kurį ji gavo 2007 m. gegužės mėn., Komisija neužregistravo jo kaip skundo, o paprašė papildomos informacijos. 2008 m. vasario mėn. skundo pareiškėjas atsakė į šį prašymą. Remdamasis šia nauja informacija, ombudsmanas manė, kad Komisija turėjo žinoti, jog skundo pareiškėjas atitiko visas jos 2002 m. komunikato dėl santykių su skundo pareiškėju Bendrijos teisės pažeidimų srityje 3 punkte nurodytas sąlygas. Todėl skundo pareiškėjo korespondencija turėjo būti užregistruota kaip skundas. Jei Komisija manė kitaip, ji turėjo atitinkamai informuoti skundo pareiškėją, tačiau to nepadarė. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija ištaisė savo klaidą, kai skundo pareiškėjas antrą kartą pateikė skundą, ombudsmanas manė, kad dėl šio atvejo aspekto tolesnis tyrimas nereikalingas.

Ombudsmanas pažymėjo, kad 2009 m. gegužės mėn. Komisija nurodė skundo pareiškėjui norinti toliau derinti šį klausimą su Italijos valdžios institucijomis, jei tik skundo pareiškėjas to pageidauja. Kadangi Komisija patvirtino, kad skundo pareiškėjas davė savo sutikimą dėl tokios veiksmų krypties, ombudsmanas pateikė papildomą pastabą, kurioje išreiškė įsitikinimą, kad Komisija skubiai susisieks su Italijos institucijomis, kad išspręstų skundo pareiškėjo problemą.

DĖL SKUNDO APLINKYBIŲ

1. Skundo pateikėjas yra ES pilietis, kurio sūnus įgijo kitos ES valstybės narės (X šalies) pilietybę. Vaikas gimė trečiojoje ES valstybėje narėje (Y šalyje). Y valdžios institucijos išdavė jam gimimo liudijimą, įregistravusią dvigubą pavardę. 2006 m. skundo pateikėjas kreipėsi į X generalinį konsulatą su prašymu išduoti tos šalies pasą jo sūnui, remiantis Y gimimo liudijimu. Tačiau konsulato išduotame pase nebuvo atsižvelgta į oficialaus Y pažymėjimo turinį ir pakeista vaikui suteikta dvipusė pavardė.
2. Skundo pateikėjas kelis kartus rašė Komisijai, kad, jo nuomone, X valdžios institucijos nepaisė jo sūnaus, kaip ES piliečio, teisių ir kad jos pažeidė EB sutarties 18 straipsnį dėl laisvo judėjimo.
3. 2007 m. gegužės 15 d. skundo pateikėjas, naudodamas Komisijos pagal 226 straipsnį pateiktą skundo formą, išsiuntė Komisijai raštą. Komisija šio rašto neužregistravo kaip skundo.
4. 2009 m. vasario mėn. skundo pateikėjas išsiuntė Komisijai dar vieną skundą dėl to paties dalyko.
5. Atsakydamas į antrąjį skundą, skundo pateikėjas gavo 2009 m. vasario 20 d. Komisijos generalinio sekretoriaus patvirtinimą apie gavimą (nuorodos numeris SG/CDC(2009)A/1501), tačiau dėl to korespondencija nebuvo užregistruota kaip skundas.
6. Kadangi Komisija jo skundo neužregistravo, skundo pateikėjas pateikė šį skundą Ombudsmenui.

DĖL SKUNDO

7. Skunde Ombudsmenas nustatė šiuos kaltinimus ir teiginius:

Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija i) neužregistravo jo korespondencijos kaip skundo dėl pažeidimo ir ii) nepradėjo tyrimo dėl jo skundo, kad X šalies valdžios institucijos pažeidė EB 18 straipsnį, pakeisdamos jo sūnaus dvigubą pavardę.

Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija turėtų užregistruoti jo skundą ir pradėti jo tyrimą.

TYRIMAS

8. 2009 m. birželio 4 d. ombudsmenas pradėjo tyrimą ir nusiuntė skundą Komisijai kartu su prašymu pateikti nuomonę. 2009 m. rugsėjo 4 d. Komisija išsiuntė savo nuomonę, kuri buvo

perduota skundo pateikėjui su raginimu pateikti pastabas. 2009 m. rugsėjo 15 ir 17 d. skundo pateikėjas pateikė savo pastabas dėl Komisijos nuomonės.

OMBUDSMENO ANALIZĖ IR IŠVADOS

A. Komisija tariamai neužregistravo skundo ir ne pradėjo tyrimo

Ombudsmenui pateikti argumentai

9. Skundo pateikėjas teigė, kad dėl X valdžios institucijų veiksmų jo sūnui, Europos piliečiui, nebuvo suteiktos teisės, į kurias jis turi teisę pagal EB sutarties 18 straipsnį. Todėl skundo pateikėjas manė, kad X valdžios institucijos jo sūnui nustatė kitokią pavardę nei ta, kuri įregistruota gimimo ir gyvenamosios vietos valstybėje narėje. Jo nuomone, tokia praktika trukdo piliečiui laisvai judėti ir gyventi ES, kaip pripažinta Teisingumo Teismo sprendimuose *Grunkin-Paul* [1] ir *C- 148/02 Garcia-Avello* [2]. Šiose bylose Teisingumo Teismas konstatavo, kad vienos valstybės narės piliečiai, teisėtai gyvenantys kitos valstybės narės teritorijoje, gali remtis EB 12 ir 17 straipsniuose įtvirtinta teise nediskriminuoti dėl pilietybės jų pavardės reglamentuojančių taisyklių atžvilgiu. Todėl EB 12 ir 17 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama valstybės narės administracinei institucijai atmesti prašymą pakeisti pavardę, pateiktą šioje valstybėje gyvenančio nepilnamečio vaiko vardu, kai vaikas turi dvigubą šios valstybės narės ir kitos valstybės narės pilietybę, o šio prašymo tikslas – leisti vaikui turėti jam priklausančią pavardę pagal antrosios valstybės narės teisę ir tradiciją.

10. Skundo pateikėjas taip pat pažymėjo, kad, nepaisant aiškaus X valdžios institucijų padaryto Bendrijos teisės pažeidimo, Komisija skundo neužregistravo. Jo nuomone, jei nebūtų pagrindo pradėti tyrimą, Komisija, išnagrinėjusi jo skundą, būtų galėjusi jį atmesti ir motyvuodama savo sprendimą.

11. Savo nuomonėje Komisija paaiškino, kad 2007 m. gegužės 15 d. elektroniniu laišku skundo pateikėjas išsiuntė Komisijai pirmąjį skundą prieš X valdžios institucijas. 2007 m. birželio 22 d., peržiūrėjusi bylą, Komisija raštu kreipėsi į skundo pateikėją. Remiantis turima informacija paaiškėjo, kad skundo pateikėjo sūnus taip pat turėjo ES nepriklausančios šalies (Z šalies) pilietybę. Komisija paprašė skundo pateikėjo pateikti papildomos informacijos, kad būtų galima iširti, ar jo sūnus atsisakė savo pirminės ne ES pilietybės, ar jis turėjo dvigubą Z-X pilietybę. Komisija manė, kad ši informacija yra būtina norint priimti sprendimą dėl šio skundo faktinio ir teisinio pagrindo. Komisija negavo atsakymo į jos prašymą pateikti informaciją.

12. 2008 m. sausio 22 d. skundo pateikėjas raštu kreipėsi į Komisiją, prašydamas jo skundo. 2008 m. vasario 22 d., sužinojusi, kad jis negavo 2007 m. birželio 22 d. atsakymo, Komisija nusiuntė dar vieną savo rašto kopiją nauju skundo pateikėjo e. pašto adresu. Tą pačią dieną skundo pateikėjas atsakė Komisijai. Jis atsiprašė už pavėluotą atsakymą, teigdamas, kad persikraustė už ES ribų. Jis taip pat paaiškino, kad neaišku, ar jo sūnus vis dar turi pilietybę,

tačiau vaikas X pilietybę įgijo gimdamas.

13. Komisija pažymėjo, kad atlikdama bendrą tyrimą dėl to, kaip valstybės narės įgyvendina ETT sprendimą byloje *Garcia Avello* [3], Komisija sužinojo apie 2008 m. X šalies vidaus reikalų ministerijos paskelbtą aplinkraštį. Visoms valdžios institucijoms buvo nurodyta laikytis pirmiau nurodyto sprendimo. Jiems buvo pateikti išsamūs nurodymai, kaip tai padaryti. Todėl tais atvejais, kai vaikas turi dvigubą pilietybę ir jam pagal kitos valstybės teisės aktus buvo suteikta pavardė, X valdžios institucijoms buvo nurodyta pakeisti savo praktiką, kuri iki tol numatė automatinį pavardės koregavimą.

14. Komisija paaiškino, kad skundo pateikėjas vėl pateikė skundą 2009 m. vasario 19 d. ir balandžio 30 d., o jo tarnybos atsakė 2009 m. gegužės 29 d. Rašte Komisija informavo skundo pateikėją, kad minėtas X aplinkraštis yra įrodymas, jog atsakingoms institucijoms buvo nurodyta laikytis atitinkamos ETT praktikos šiuo klausimu. Dėl šios priežasties Komisija nemanė, kad reikia imtis tolesnių veiksmų. Komisija pažymėjo, kad skundo pateikėjas buvo suinteresuotas pasinaudoti nacionaliniu lygmeniu prieinamomis teisių gynimo priemonėmis. Be to, atsižvelgiant į minėtus pastarojo meto pokyčius, atrodo tikėtina, kad X valdžios institucijos galėtų ištaisyti jo konkretų atvejį.

15. Komisija padarė išvadą, kad pirmajame atsakyme skundo pateikėjui ji paprašė papildomos esminės informacijos, kurios ji negavo. Komisija pažymėjo, kad tam, kad galėtų nuspręsti, ar korespondencija turi būti užregistruota kaip skundas, ji turi susidaryti aiškų faktinių bylos aplinkybių vaizdą.

16. Savo pastabose skundo pateikėjas pabrėžė, kad Komisija nenurodė jokių pagrįstų priežasčių, kodėl jo skundas nebuvo užregistruotas ir tyrimas nebuvo atliktas. Jis pripažino, kad nedelsdamas neatsakė į 2007 m. birželio 22 d. Komisijos laišką, bet nurodė, kad apie tai sužinojęs, tačiau Komisija negavo jokio atsakymo.

Ombudsmeno vertinimas

17. Vienas iš pagrindinių Komisijos, kaip „Sutarties sergėtojos“ vaidmens pagal EB sutarties 211 straipsnį, uždavinių yra užtikrinti, kad Bendrijos teisė būtų teisingai taikoma visose valstybėse narėse. Vykdydama savo pareigą, Komisija tiria galimus Bendrijos teisės pažeidimus, apie kuriuos ji sužino, daugiausia dėl piliečių skundų.

18. Jei Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė įsipareigojimų, EB 226 straipsnis jai suteikia teisę pradėti procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo prieš atitinkamą valstybę narę ir prireikus kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą.

19. Rimtos šio veiksmo pasekmės reiškia, kad ji turi būti įgyvendinama griežtai laikantis taikytinų materialinių ir procedūrinių taisyklių, kad būtų apsaugotos visų šalių teisės.

20. Dėl procedūrinių taisyklių, kurių Komisija turi laikytis nagrinėdama piliečių skundus, ombudsmenas pažymi, kad atitinkami kriterijai nustatyti dokumente „Komunikatas Europos

Parlamentui ir Europos ombudsmenui dėl santykių su skundo pateikėju dėl Bendrijos teisės pažeidimų“ [4] (toliau – komunikatas) ir jo standartinės skundo formos [5] priede.

21. Pirmiau minėto komunikato 3 punkte nustatyta, kad bet kokia korespondencija, kuri gali būti tirama kaip skundas, registruojama centriniame skundų registre, kurį tvarko Komisijos generalinis sekretorius. Įregistravus laišką kaip skundą užtikrinama, kad tolesnis tyrimas būtų atliekamas taikant tam tikras procedūrines garantijas skundo pateikėjo naudai, nustatytas ir Komunikate, ir priede, pridėtame prie jo standartinės skundo formos [6] .

22. Pagal Komunikato 3 punktą vienintelis atvejis, kai korespondencija nebus užregistruota kaip skundas, yra tai, kad taikoma viena iš komunikato 3 punkte nurodytų išimčių . Šios išimtys apima: anoniminė korespondencija; korespondencija, kurioje nenurodytas adresas; korespondencija, kurioje nenurodyta valstybė narė, kuriai turi būti priskirta priemonė; korespondencija, kurioje nepateikiamas skundas, patenkantis į Bendrijos teisės taikymo sritį; korespondencija, kuria smerkiami privataus asmens ar įstaigos veiksmai ar neveikimas (išskyrus atvejus, kai priemone ar skundu atskleidžiamas valdžios institucijų dalyvavimas arba teigiama, kad jos nesiėmė veiksmų atsakydamos į tuos veiksmus ar neveikimą) [7] .

23. Tačiau, kaip nustatyta Komunikato 4 punkte, jei laiškas nelaikomas skundu, Komisija privalo apie tai pranešti autoriui, nurodydama vieną ar kelias 3 punkte išvardytas priežastis.

24. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas pažymi, kad skundo pateikėjas du kartus Komisijai pateikė iš esmės tą pačią korespondenciją: pirma, 2007 m. gegužės mėn. ir 2009 m. vasario mėn. Nors kiekvieną kartą buvo pateiktas tas pats skundas, Komisijos reakcija skyrėsi.

25. Atsakydama į skundo pateikėjo 2007 m. gegužės 15 d. laišką, Komisija jo neužregistravo kaip skundo, bet paklausė, ar skundo pateikėjo sūnus yra ES valstybės narės pilietis. Šis prašymas atrodo pagrįstas, nes prašoma informacija nebuvo atskleista pirminiame skunde ir buvo reikalinga siekiant įvertinti, ar bylos faktinės aplinkybės yra skundas, patenkantis į Bendrijos teisės taikymo sritį, todėl jį reikia užregistruoti kaip skundą [8] .

25. Vis dėlto neginčijama, kad 2008 m. vasario 22 d. skundo pateikėjas atsakė į Komisijos prašymą ir paaiškino, kad jo sūnus gimdamas įgijo X pilietybę ir todėl yra Sąjungos pilietis.

26. Remdamasi šia papildoma informacija, Komisija turėjo žinoti, kad skundas atitinka visas Komunikato 3 punkte nustatytas sąlygas, todėl skundo pateikėjo 2007 m. gegužės 15 d. susirašinėjimas turėjo būti užregistruotas kaip skundas. Be to, jei Komisija nuspręstų kitaip, ji turėjo pranešti skundo pateikėjui, kad jo susirašinėjimas nebus užregistruotas kaip skundas, ir nurodyti neregistravimo priežastis. Komisija to nepadarė. Todėl ombudsmenas mano, kad šiuo atveju yra *prima facie* netinkamo administravimo įrodymų.

27. Tačiau ombudsmenas pažymi, kad kai 2009 m. vasario 19 d. ir balandžio 30 d. skundo pateikėjas Komisijai vėl pateikė skundą, Komisija ištaisė skundo nagrinėjimą. Ombudsmenas supranta, kad 2009 m. gegužės 29 d., kai Komisija atsakė į atnaujintą skundą, jis paaiškino, kad

atnaujinto skundo neužregistravo, nes manė, kad po atitinkamo ETT sprendimo Italijos valdžios institucijos ištaisė savo elgesį dėl panašių skundų. Komisija išsamiai informavo skundo pateikėją apie priemones, kurias X valdžios institucijos jau ėmėsi problemai išspręsti.

28. Komisija nurodė pagrįstas priežastis neregistruoti skundo ir ne pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūros prieš X.

29. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas mano, kad tolesni tyrimai šiuo atveju nėra pagrįsti.

B. Reikalavimas, kad Komisija užregistruotų skundo pateikėjo skundą

Ombudsmenui pateikti argumentai

30. Skundo pateikėjas teigia, kad Komisija turėtų užregistruoti jo skundą, kurį jis vėl pateikė 2009 m., ir pradėti jo tyrimą.

31. Komisija teigia, kad jos tarnybos atliko esamos padėties X tyrimą. Ji padarė išvadą, kad įsigaliojus 2008 m. X vidaus reikalų ministerijos paskelbtam aplinkraščiu X teisinė sistema dabar suteikia galimybę išspręsti skundo pateikėjo problemą. Komisijos nuomone, skundo pateikėjui būtų tikslingiau kreiptis į atsakingą vietos valdžios instituciją. Komisija nurodė, kad nėra pagrindo manyti, jog X valdžios institucijos atmes skundo pateikėjo prašymą dabar, kai įsigalios nauji teisės aktai.

32. Komisija taip pat pareiškė norą tęsti šį klausimą su atsakingomis nacionalinėmis institucijomis, jei skundo pateikėjas sutiko atskleisti jo tapatybę. Komisija pripažino, kad iš tikrųjų skundo pateikėjas aiškiai sutiko su tuo, kai pateikė antrąjį skundą.

33. Savo pastabose skundo pateikėjas pabrėžė, kad jo skundas susijęs su akivaizdžiu X valdžios institucijų padarytu Bendrijos teisės pažeidimu, todėl jis primygtinai reikalavo, kad Komisija, kaip Sutarties sergėtoja, užregistruotų jo skundą. Jis manė, kad atitinkama valstybė narė neturi politinės valios ištaisyti šį klausimą ir kad tik Komisija gali jį priversti tai padaryti. Todėl skundo pateikėjas pakartojo savo teiginį, kad jo skundas turėtų būti užregistruotas ir išnagrinėtas.

Ombudsmeno vertinimas

34. Atsižvelgdamas į 27 ir 28 punktuose pateiktas išvadas, Ombudsmenas mano, kad skundo pateikėjo teiginys negali būti pagrįstas.

35. Tačiau Ombudsmenas pažymi, kad 2009 m. gegužės 29 d. rašte skundo pateikėjui Komisija išreiškė norą „tęsti [skundo pateikėjo] konkretų atvejį su [X] valdžios institucijomis“. Todėl Ombudsmenas supranta, kad, kalbant apie konkretų skundo pateikėjo atvejį, Komisija buvo

susirūpinusi dėl to, ar pirmiau nurodytos X teisinės priemonės buvo tinkamai įgyvendintos. Ombudsmenas mano, kad svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad atnaujintas skundo pateikėjo skundas Komisijai buvo pateiktas po to, kai X valdžios institucijos ėmėsi atitinkamų priemonių.

36. Kadangi Komisija savo nuomonėje pripažino, kad 2009 m. vasario 19 d. ir balandžio 30 d. pateiktame skunde skundo pateikėjas sutiko atskleisti jo tapatybę, ombudsmenas yra įsitikinęs, kad Komisija nedelsdama susisieks su X valdžios institucijomis ir ieškos skundo pateikėjo problemos sprendimo. Jei Komisija nesiima veiksmų taip, kaip tikėtasi, o jo sūnaus problema nėra tinkamai išspręsta, skundo pateikėjas gali apsvarstyti galimybę pateikti ombudsmenui naują skundą.

37. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta pirmiau, ombudsmenas toliau pateiks papildomą pastabą.

C. Išvada

Remdamasis šio skundo tyrimu, Ombudsmenas jį užbaigia pateikdamas tokią išvadą:

Atsižvelgdamas į Komisijos taisomuosius veiksmus, Ombudsmenas nemano, kad reikia toliau tirti šią bylą.

Skundo pateikėjui ir Komisijos pirmininkui bus pranešta apie šį sprendimą.

PAPILDOMA PASTABA

Kadangi Komisija savo nuomonėje pripažino, kad 2009 m. vasario 19 d. ir balandžio 30 d. pateiktame skunde skundo pateikėjas sutiko atskleisti jo tapatybę, ombudsmenas yra įsitikinęs, kad Komisija nedelsdama susisieks su X valdžios institucijomis ir ieškos skundo pateikėjo problemos sprendimo. Jei Komisija nesiima veiksmų taip, kaip tikėtasi, o jo sūnaus problema nėra tinkamai išspręsta, skundo pateikėjas gali apsvarstyti galimybę pateikti ombudsmenui naują skundą.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

Priimta Strasbūre 2009 m. lapkričio 11 d.

[1] 2008 m. gruodžio 12 d. *Sprendimas Stefan Grunkin ir Dorothee Regina Paul*, C-353/06, Rink. p. I-07639.

[2] Byla C-148/02 *Carlos Garcia Avello prieš Belgijos valstybę*, Rink. 2003, p. I-11613.

[3] Žr. 2 išnašą.

[4] Com(2002) 141 galutinis, 2002 m. kovo 20 d., OL C 244/5.

[5] Tai, kad valstybė narė nesilaiko Bendrijos teisės: standartinė skundų, kurie turi būti teikiami Europos Komisijai, forma; OL C 119, 1999 4 30, p. 5.

[6] Šios garantijos apima:

- * Komisijos generalinis sekretoriatas per penkiolika darbo dienų nuo visos korespondencijos gavimo patvirtina pirminį patvirtinimą.
- * Generalinis sekretoriatas dar kartą patvirtina kaip skundą užregistruotą korespondenciją per vieną mėnesį nuo pirminio patvirtinimo išsiuntimo dienos. Šiame patvirtinime nurodomas skundo bylos numeris.
- * Komisijos tarnybos susisieks su skundo pateikėjais ir po kiekvieno Komisijos sprendimo raštu informuos juos apie veiksmus, kurių imtasi atsakant į jų skundą.
- * Komisijos tarnybos ištirs skundus, siekdamos priimti sprendimą paskelbti oficialų pranešimą arba nutraukti bylą ne vėliau kaip per vienerius metus nuo skundo užregistravimo dienos.
- * Jei Komisijos tarnybos ketina siūlyti nesiimti jokių tolesnių veiksmų dėl skundo, Komisija apie tai iš anksto praneš skundo pateikėjui rašte, kuriame išdėstys priežastis, dėl kurių ji siūlo užbaigti bylą, ir paragins skundo pateikėją per keturias savaites pateikti pastabas.

[7] Komisijos komunikato priedo 3 punktas („Skundų registravimas“).

[8] Byla C-148/02 *Carlos Garcia Avello*, p. 22–28.